

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Czeglédy Csaba ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek az SBGK Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bajkai István ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. április 27. napján kelt 68.P.22.289/2015/18. számú ítéletével szemben az alperes részéről 19. és 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 45.000 (negyvenötezer) forint + áfa együttes első-, és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti-, és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy ... napján az Európai Parlament plenáris ülését követő sajtótájékoztatón valótlanul állította, hogy az Európai Uniótól kapott pénzt a felperes egyértelműen pártcélokra is használja, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogát.

Eltiltotta az alperest, hogy a felperesről azt a valótlan tényt állítsa, hogy

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a saját költségén a Duna Média Szolgáltató Nonprofit Zrt. Országos Sajtószolgálaton keresztül jelentesse meg az alábbi közleményt: „Sajnálkozásomat fejezem ki, hogy azon valótlan tényt állítottam, hogy az felperes neve az Európai Uniótól kapott pénzt egyértelműen pártcélokra is használja.”

Megállapította, hogy az alperes azzal, hogy ... napján az Európai Parlament plenáris ülését követő sajtótájékoztatón azt a való tényt, hogy a felperes az Európai Bizottságtól a szabályoknak megfelelő nyílt tenderen megbízási szerződést nyert el, abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes a megbízást ... vezérelve nyerte el, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogát.

Eltiltotta az alperest attól, hogy a felperesről azt a való tényt, hogy a felperes az Európai Bizottságtól a szabályoknak megfelelő nyílt tenderen megbízási szerződést nyert el, abban a hamis színben tüntesse fel, hogy a felperes a ... vezérelve nyerte el.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül saját költségén,

a Duna Média Szolgáltató Nonprofit Zrt. Országos Sajtószolgálaton keresztül jelentesse meg az alábbi közleményt: „Sajnálkozásomat fejezem ki, hogy azon való tény, hogy az felperes neve az Európai Bizottságtól a szabályoknak megfelelő nyílt tenderen megbízási szerződést nyert el, abban a hamis színben tüntettem fel, hogy az felperes neve a megbízást ...”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 270.000 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívására 36.000 forint eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában hivatkozott Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (1) bekezdésére, IX. cikk (1) bekezdésére, a Ptk. 3:1. § (2) bekezdésére, (3) bekezdésére, 2:42. § (1) bekezdésére, (2) bekezdésére, 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, a PK 13. számú állásfoglalás I. pontjára, a Ptk. 2:43. § d.) pontjára, a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára, a Ptk. 1:3. § (12) bekezdésére, a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatra.

Az elsőfokú bíróság elsőként a felperes érintettségét, perbeli legitimációját vizsgálta és ennek körében arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi kijelentést teljes szövegösszefüggésében kell vizsgálni, figyelembe véve azt az újságírói kérdést is, amelyre mintegy válaszként hangzottak el az érintett alperesi kijelentések. Az újságírói kérdés pedig név szerint nevezte meg a felperesi gazdasági társaságot, illetve egyértelműen meghatározta, hogy a kérdés arra a megbízási szerződésre vonatkozik, amely a felperes és az Európai Bizottság között az uniós pályázati rendszerek átvilágítása tárgyában jött létre. Az alperes erre az újságírói kérdésre válaszolt, amikor a kereset tárgyává tett sérelmezett kijelentéseket elmondta. Ugyanakkor - megállapítása szerint - maga a sérelmezett alperesi közlés is egyértelműen arról a cégről beszél, amely szerződéses kapcsolat eredményeképpen uniós pénzekhez, uniós bevételhez jutott, majd a nyilatkozat tovább szűkíti a lehetséges cégek körét azzal, hogy meghatározza, hogy ez a cég az alperes, a kormányzó politikai párt politikai ellenfelével hozható kapcsolatba. Így a felperesi gazdasági társaság egyértelműen beazonosítható.

Rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a jóhírnév védelméhez fűződő jog olyan személyiségi jog, melynek védelme nem kizárólag a magánszemélyeket illetheti meg. A jogi személy hírnevét pedig az olyan, gazdasági tevékenységével, működésével, fizetőképességével, hitelképességével, üzleti kapcsolataival, személyével összefüggésbe hozható közlés sérti, amely valamilyen valótlan tényről állít nyíltan, vagy burkoltan, célozgatások, vagy utalások formájában. Rámutatott arra, hogy a hírnév a személy társadalomban betöltött szerepének értékelését befolyásoló ismereteket jelent, és a személy híre csak akkor lehet a társadalmi értékelés reális alapja, ha az alapul szolgáló értesülések az objektív valóságot fejezik ki.

Utalt arra, hogy minden jog csak a társadalmi rendeltetésével összhangban gyakorolható. Nem elégíti ki ezt az elvárást a személyre vonatkozó értékítélet, és ezzel túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait, ha az önkényes, nem felel meg az emberi gondolkodás, ítéletalkotás elemi szabályainak. A hírnevrontás a közlés ténybeli, és nem értékbeli valóságához kapcsolódik. Az értékelő jellegű közlés önmagában nem jogsértő, azonban az az értékelés, bírálat, amely közvetetten valótlan tényállítást fejez ki, illetve részben, vagy egészben valótlan adatokon alapszik, már hírnevrontást valósíthat meg.

Az elsőfokú bíróság a nyilatkozat egészét vizsgálta, s abban a sérelmezett kijelentéseket valóságos tartalmuknak megfelelően értékelte, és összefüggésükben vizsgálta. Megállapította, hogy az alperes újságírói kérdésre adott válasza az Európai Bizottság döntésének kritikája, az alperes véleményének is tekinthető, ugyanakkor annak kijelentése, hogy a felperesi cég pártcélokra is felhasználja az uniós

forrásokat, tényállítás.

Rögzítette, hogy az alperesnek valóban joga volt ahhoz, hogy az uniós szervek pályázati rendszerét bírálja, arra is jogosult volt, hogy kifejezze kritikai véleményét azzal összefüggésben, hogy az Európai Bizottság a felperesi céget választotta ki az adott pályázat győzteseként. A politikai vélemény, bírálat, a kritika valóban szabad és megengedett, az alperes azonban továbbment, ennél a bírálatnál többet közölt, azt állította, hogy a felperesi cég jogszerűtlenül, álcázott módon jutott a megbízáshoz, ennek folytán uniós forrásokhoz, amit pártcélokra is felhasznált, így pedig a sérelmezett közlés egyrészt a valóságot hamis színben tüntette fel, másrészt valótlan tény állított.

Megítélése szerint az alperesnek lehet az a véleménye, hogy üzleti megbízatásnak álcázták a pénzjuttatást, de ennek a véleménynek, kritikának, valós alapja kell, hogy legyen. Amennyiben ugyanis a véleménynyilvánítás minden ténybeli alapot nélkülözve, önkényesen fejez ki elmarasztaló értékítéletet, akkor személyhez fűződő jogot sért.

A perben rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján azt látta megállapíthatónak, hogy már a perbeli közlést megelőzően is felmerült az alperesben az az aggály, hogy a felperesi cég egyedüli tulajdonosa a keresettel érintett megbízási szerződés révén jövedelemhez fog jutni, mely jövedelem egy részét saját pártja támogatására fogja fordítani. Az ezzel kapcsolatos véleményét, nemtetszését, kritikai észrevételét megalapozó és alátámasztó tények tisztázása végett az alperes megbízásából a ... vezető miniszter ...-án írásbeli megkeresést is intézett az Európai Bizottság Elnöke kabinetfőnökéhez. A kapott válasz tartalma nyilvánvalóan ismert volt az alperes előtt akkor, amikor a kereset tárgyává tett közlést ... napján az Európai Parlament plenáris ülését követő sajtótájékoztatón megtette. Lényegesnek tekintette azt, hogy az írásbeli tájékoztatást a vitatott megbízási szerződés másik szerződő fele, az Európai Bizottság képviselőjében adták meg az alperes részére, amelyben cáfolták az alperesi aggályokat, mely szerint bármiféle összeférhetetlenség, illetve a magyar kormányt érintő politikai befolyásolásnak akár csak a lehetősége is fennállna. Így nem tartotta helytállónak azt az alperesi hivatkozást, hogy politikai véleménye nem sértette a felperes jóhírnevét, mivel a perben nem adott elő semmilyen olyan adatot, ami azt támasztaná alá, hogy az alperes ezen véleménye a tényeknek megfelelt. A perben rendelkezésre álló adatok - megállapítása szerint - ennek pont az ellenkezőjét támasztják alá. Mivel az alperes a perben nem igazolta azt, hogy a véleményét konkrétan mire alapozta, ezért sértő, minden ténybeli alapot nélkülöző a kijelentése, önkényesen fejez ki elmarasztaló értékítéletet a felperesi cég uniós megbízási szerződésére vonatkozóan. Így az alperes a valóságot hamis színben tüntette fel, önkényes félremagyarázással közvetítette az uniós megbízási szerződés tényét.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a valóság hamis színben való feltüntetése alkalmas volt a felperes hátrányos értékelésének a kialakítására. Ezzel a közléssel ugyanis az alperes úgy állította be a felperest, hogy az nem az üzleti életben elfogadott szabályok és hatályos jogszabályok szerint, a gazdasági és piaci szempontokat figyelembe véve nyerte el a megbízását, hanem kizárólag politikai szempontok alapján, jogszerűtlenül, érdemtelenül, tényleges teljesítmény nélkül. Az „üzleti megbízatásnak álcázott forma” kifejezés használata - megállapítása szerint - jogi értelemben jelentheti az adott szerződés színleltségét, s mint ilyennek az érvénytelenségét, azonban a jogsértés megállapításához ilyen minősített értelmezhetőséget sem tartott szükségesnek. Az átlagember olvasatában ugyanis - megítélése szerint - ez a közlés alkalmas a felperesi gazdasági társaság hátrányos megítélésére, nem csak hétköznapi értelemben, hanem üzleti, piaci vonatkozásban is. Megkérdőjelezi a cég szakértelmét és a működése során elért eredményeit, így objektíve alkalmas különösen az üzleti partnerek gazdasági társaságba vetett bizalmának a megingatására.

A kereset tárgyává tett alperesi közlés második része vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem osztotta az alperes álláspontját, mely szerint az sem több, mint a felperesi megbízással kapcsolatban felmerült aggályokra rávilágító vélemény. Az a közlés ugyanis, hogy az uniós pénzt a gazdasági

társaság pártfinanszírozása használja tényállítás.

A teljes szöveg tartalmát, a konkrét újságírói kérdésre adott alperesi választ teljes terjedelmében vizsgálva egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy az uniós pénzek pártcélokra történő felhasználását maga az alperes is a pártfinanszírozás szinonimájaként használta, mint ahogy valamely pénzösszegnek egy párt céljaira történő felhasználása köznap értelemben is a párt működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek pénzügyi fedezetének a biztosítását jelenti. Leszögezte, hogy a perben az alperest terhelte a bizonyítási kötelezettség abban a vonatkozásban, hogy a felperes és az Európai Bizottság között létrejött megbízási szerződésből származó bevételeket a felperesi cég más célokra is felhasználta, még konkrétabban a megbízási szerződésből eredő bevételeket a felperesi gazdasági társaság a ... elnevezésű párt támogatására fordította ..., illetve az azt megelőző időszakban. Ebben a körben az alperes által előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítését mellőzte, tekintettel arra, hogy az alperesnek már a sérelmezett közléskor rendelkeznie kellett volna az ezen állítását alátámasztó bizonyítékokkal. A felperes pedig nem köteles maga ellen bizonyítékot szolgáltatni.

Rögzítette, hogy az érintett uniós megbízási szerződés alapján az első részösszeg ... napján folyt be a felpereshez, ez az összeg azonban felosztásra került a konzorcium 11 tagja között. Mivel pedig ez az utalás nem 2014-ben történt, ezért a kereset tárgyává tett nyilatkozat időpontjában, ... osztalékfizetés alapját képező eredményt objektíve nem is képezhetett a felperesi gazdasági társaságnál. Nem került megcáfолásra az a felperesi állítás sem, hogy ...-át követően ... a felperesi cégből tulajdonosi osztalékot nem kapott. Így pedig objektíve valótlan tartalmat hordoz az az alperesi kijelentés, hogy a felperes egyértelműen pártcélokra is felhasználta az Európai Unió pénzforrásokat.

Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a közöltek egyben sértő jellegűek a felperesre nézve. Ugyanis a sérelmezett kijelentésekkel az alperes azt fejezte ki, hogy a felperesi gazdasági társaság törvénysértő módon működik. Hivatkozott ebben a körben a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 4. § (2) bekezdésére.

Mindezek alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy a kereset tárgyává tett nyilatkozatában az alperes a való tényeket hamis színben tüntette fel és valótlan tényt állított. A jogsértés tényét abban a vonatkozásban nem állapította meg, hogy uniós pénzt kapott a felperes, tekintettel arra, hogy a felperes maga sem vitatta ezt a tény, sőt pontosan ennek a ténynek a jogsértő minősítésétől való megtisztítása érdekében lépett fel személyhez fűződő jogvédelmi igénnyel.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az első fokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes egészében való elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a per tárgyává tett sérelmezett kijelentések véleménynek és nem tényállításnak minősülnek. A véleményére kíváncsi újságírói kérdésre fejtette ki, hogy a felperesi társaság egyedüli tulajdonosának személye miatt igenis felvetődik annak kérdése, hogy a felperesi társaság részére fizetett megbízási díjból végső soron a cég egyetlen tulajdonosa fog jövedelemhez jutni, aki köztudottan támogatja a politikai pártját. Ez a vélekedése nem meghamisított tényeken alapul, így értéktartalma miatt védelem illeti meg, még akkor is, ha a felperes számára sérelmes a megbízásával kapcsolatban felmerült aggály, vele szemben negatív kritika kerül megfogalmazásra. Hivatkozott ebben a körben az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozatára.

Előadta továbbá, hogy a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakra tekintettel is megállapítható, hogy a kifejezésre juttatott vélemény a lényegét, mondanivalóját tekintve nem a felperesre irányult. A sajtónyilatkozatban azt az álláspontját fejezte ki, hogy nem ért egyet az Európai Bizottság döntésével, amely nyertesként hirdetett ki a kohéziós politika és az Európai Strukturális és Beruházási Alapok jövőbeni alakulásáról szóló tanulmányok elkészítésével kapcsolatban egy olyan céget, amelynek egyetlen tulajdonosa az egyik ellenzéki pártot vezető és részben finanszírozó párt

elnöke. Véleménynyilvánítása a való tényekből okszerűen levont következtetésnek minősül, kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó, nem sértő és nem lealacsonyító. Hivatkozott a BDT2006.376. számú döntésre, mely szerint az egységes bírói gyakorlat alapján jóhírnév sérelmét még akkor sem okozza egy állítás, ha egyébként negatív vagy téves ítéletet alkotna.

Megítélése szerint kritikai észrevétele az Európai Bizottság döntésével kapcsolatban közügyekre, közügyeket érintő jelenségre, döntésre vonatkozó véleményének a kifejezése volt.

Kiemelte, hogy maga az első fokú ítélet sem egyértelmű a tényállítás és vélemény elhatárolása kérdésében. Álláspontja szerint megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint tényállítás lenne annak kijelentése, hogy a felperesi cég pártcélokra is felhasználja az uniós forrásokat. Ezen közlés pusztán abból kifolyólag, hogy a felperesi társaság név szerint említésre kerül, még nem válik tényállítássá. A pártcélokra használás nem azt jelentette, hogy a felperesi társaság maga fogja a befolyt megbízási díjat a pártnak adni, hanem azt, hogy a felperesi társaság jövedelméből nyilvánvalóan az egyszemélyi tulajdonosa részesedik.

Utalt arra, hogy a felperes a per során végig igyekezett elhatárolni a társaságot az egyszemélyi vezetőjétől, az első fokú ítélet meghozatalát követően azonban mégis a felperesi társaság egyszemélyi vezetője tartott sajtótájékoztatót, ráadásul a ... elnökeként és ennek során arról számolt be, hogy őt legyőzte. Mindez alátámasztja azt, hogy a felperesi társaságot nem lehet elválasztani az egyszemélyi tulajdonosától és ez is megalapozza azt a véleményt, ami a felperesi társaság és annak tulajdonosa, illetve a tulajdonos által nyújtott párttámogatás között von párhuzamot.

Álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság egyáltalán nem vette figyelembe a kereseti ellenkérelmében, az előkészítő iratában és a tárgyaláson előadott érveit.

Teljes mértékben megalapozatlan és iratellenesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy a perben nem adott elő semmilyen olyan adatot, ami azt támasztaná alá, hogy véleménye a tényeknek megfelel, hiszen a beadványaihoz mellékelte minden olyan nyilvánosan hozzáférhető adatot, amelyek alapján a véleményét a jelen ügygel kapcsolatban kialakította, és amelyek közlése véleményjellegét alátámasztják. Így csatolásra került részéről az felperes neve cégkivonata, a ... 2012., 2013., és 2014. évi mérlegbeszámolója, ... vagyon-, jövedelem-, és gazdasági érdekeltségi nyilatkozata, valamint 2015-ös vagyonnyilatkozata, illetve a ... napján kelt egyedüli részvényesi határozat az **felperes neve** vonatkozásában.

Ezt meghaladóan pedig az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványát is elutasította, míg indokolásában arra hivatkozik, hogy nem igazolta azt, hogy véleményét fejezte ki a sajtótájékoztatón elmondott közlésében.

Nem értett egyet azzal, miszerint konkrétan azt kellett volna bizonyítania, hogy a megbízási szerződésből eredő jövedelemből származó összeget fordította a felperesi társaság tulajdonosa pártja támogatására. A közlemény ugyanis nem múlt idejű kifejezést használt, így semmi sem utal arra, hogy ilyen jellegű kifizetés már megtörtént volna. Ilyen jellegű bizonyítás továbbá nem is várható el, miután nem lehetséges, hogy egy társaságon belül a különböző szerződésekből eredő összegeket oly módon elkülönítsék, hogy a társaság tulajdonosa osztalék címén felcímkézett összegeket kapjon. Vitatta azt az elsőfokú bírósági álláspontot, hogy a közlés alapjául szolgáló bizonyítékokkal már a sérelmezett nyilatkozat megtételekor rendelkeznie kellett volna. A közlés idején rendelkezett azokkal az adatokkal, amelyek megalapozták a véleményét. Az általa becsatolt okiratokból kitűnően a felperesi társaság az elmúlt években jelentős összegű osztalékot fizetett az egyszemélyi tulajdonos részére, továbbá az osztalékfizetés a 2016-os évre is átnyúlik. A nyilvánosan elérhető adatok alapján az is megállapítható, hogy ... a ... is nagy összegekkel támogatta. Nem értékelhető a terhére az a körülmény sem, hogy a felperesi társaság egyszemélyi tulajdonosa a vagyonnyilatkozatában téves adatokat közölt. Az elsőfokú bíróság olyan bizonyítási indítványát utasította el, amellyel igazolni tudta volna azt, hogy a valóságnak megfelelő véleményét fejezte ki a sajtótájékoztatón.

Álláspontja szerint nem helytálló az első fokú ítélet azon megállapítása sem, hogy közlése a felperes gazdasági tevékenysége során elért presztízisére hátrányos befolyással bírt. A felperes ugyanis újabb

megbízást nyert az Európai Uniótól ... decemberében, így jóhírnevében a sajtótájékoztatón kifejtett véleménye kárt nem okozhatott. A hátrány bekövetkezte az elsőfokú eljárás során bizonyításra nem került. A gazdasági társaság tendernyertességét érintően ráadásul számos sajtónyilatkozat hangzott el, amelyekkel kapcsolatban a felperes szinte kivétel nélkül pert indított. A számos sajtónyilatkozat, továbbá a nagy érdeklődésre számot tartó, folyamatban lévő, vagy már lefolytatott peres eljárások együttesen is okozhatták a felperesnél a hátrány bekövetkeztét.

Megítélése szerint a sajtótájékoztatón általa elmondottak semmilyen tényállítást nem tartalmaznak, mindössze csak felvetik a gyanút, hogy a ... elnökének és a felperesi cég egyetlen részvényesének személyegyezőségére tekintettel, továbbá ugyanezen személyek vagyonelemeinek keveredése következtében az Európai Unió által a tender keretében az **felperes neve** részére folyósított összegek vonatkozásában a pártcélokra történő felhasználás is megvalósulhat, melyet nem a felperesi cég maga, hanem annak részvényese valósít meg. E körben hivatkozott a Debreceni Ítéltábla Gf.30.063/2014/4. számú ítéletére.

Életszerűtlennek tartotta azt a következtetést, hogy a felperesi cég egyetlen tulajdonosa és a gazdasági társasági tevékenysége egymást ne fedje, illetve megítélése szerint elképzelhetetlen, hogy a tulajdonos és a vezérigazgató, mint férj és feleség ne beszéljék meg a cég mindennapi ügyeit, hiszen nyilvánvalóan a társaság vezetésének hozzájárulása nélkül a cégben semmi nem történhet. Semmi nem támasztja alá azt az ítéleti megállapítást, hogy a megbízási szerződés elnyerését abban a hamis színben tüntette volna fel, hogy annak odaítélését politikai megfontolások vezették.

Előadta, hogy az elhangzott nyilatkozatnak nem volt olyan mondanivalója, hogy a megbízási szerződés érvénytelen, a lefolytatott pályázati eljárás jogszerűtlen. Semmi olyan nem hangzott el, ami arra enged következtetni, hogy ez egy színlelt szerződés. A nyilatkozat nem irányult magára a szerződésre, annak érvényességére, az átlagos hallgatóban nem alakulhatott ki olyan kép, ami arra engedne következtetni, hogy a szerződés érvénytelen lenne. Az első fokú ítéletben foglaltakkal szemben olyan elemeket sem hordozott a nyilatkozat, amely akár csak sugallná, hogy a felperesi cég a megbízást érdemtelenül nyerte el.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az alperes az Európai Bizottság a konkrét döntést nevezte álcázott formájú üzleti megbízatásnak, amellyel egyértelműen azt a narratívát kívánta erősíteni, hogy mindenki, aki a magyar kormány álláspontjával ellentétes álláspontot képvisel idehaza, az külföldi erők ügynöke. A sérelmezett közlés második fele pedig annak adja magyarázatát, hogyan jut el a brüsszeli pénz a magyar „idegenszívűekhez”, a felperesi cég egy ellenzéki pártot finanszíroz ebből.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes és megalapozott döntést hozott akkor, amikor az átlagolvasó szempontjából értelmezve a sérelmezett közlést a fentiek szerint értelmezte.

Megítélése szerint az alperesnek, mint a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személynek nem csak az a kötelessége, hogy tájékoztassa a közvéleményt, hanem az is, hogy kellő módon és körültekintéssel tájékozódjon azokban az ügyekben, amelyek közérdeklődésre tartanak számot. Az alperesnek a közlés megtételekor - kellő gondossággal mellett - ismernie kellett a ... vezető miniszter levelére 2015. május 5. napján ... által adott válaszlével tartalmát, így a perbeli közlés tárgyára vonatkozó való tényeket.

A közvélemény alakításában részt vevő alperesektől elvárható, hogy adekvát, a valóságnak megfelelő nyilatkozatot tegyen.

Fenntartotta azon álláspontját, hogy az alperes valótlan tényeket állított, amelyek objektíve alkalmasak üzleti jóhírnevének megsértésére. A bizonyíthatósági teszt alapján egyértelműen eldönthető, hogy álcázott-e a perbeli szerződés, mint ahogy az is, hogy egyértelműen pártcélokra is használja-e az így rendelkezésre álló forrásokat. Az állítás valóságálapját pedig az alperes nem tudta bizonyítani.

Hivatkozott arra, hogy a jogi személy üzleti jóhírneve véleménnyel is megsérthető. A

véleménynyilvánítási jog sem korlátlan, a jogszerű véleménynyilvánítás határait a vélemény alapját képező ténytartalom valósága határozza meg. A véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki az öncélú, önkényes, pusztán a nyilvánosság előtti lejáratását célzó közlésekre, az csak a jóhiszemű kommunikációt védi.

Az alperes fellebbezése alapos.

Az első fokú ítélet a felperesi keresetet részben elutasító rendelkezés tekintetében jogerőre emelkedett, a másodfokú bíróság az ítéletet a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül.

Az elsőfokú bíróság ebben a körben a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével, illetve az abból levont jogi következtetéseivel azonban a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet.

A perbeli jogvita elbírálásánál irányadó 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2:45. § (2) bekezdése alapján jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

A 3:1. § (3) bekezdése értelmében a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illelheti meg.

A nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez pedig elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi.

Ezt követően hasonló szempontok alapján abban szükséges dönteni, hogy a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak tekinthető-e. [13/2014. (IV. 18.) AB határozat]

A jogvita elbírálása során döntő jelentőséggel bírt, hogy a felperes által sérelmezett közlések sajtótájékoztató keretében hangzottak el. Az alperes politikusként ... napján az Európai Parlament plenáris ülését követő sajtótájékoztatón elhangzó újságírói kérdésre fejtette ki álláspontját, véleményét azzal kapcsolatban, hogy a felperesi cég 2014 őszén nemzetközi nyílt tenderen egy 11 céget magába foglaló konzorcium vezetőjeként elnyert egy tanácsadói megbízást az Európai Bizottságtól. Az alperes a kérdésre adott válaszában élesen bírálta az Európai Unió pénzügyi, finanszírozási politikáját, pályázati rendszerét, ennek keretében hangzottak el a felperest érintő, a per tárgyává tett kijelentések. A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperesi közlés nem tekinthető öncélúnak.

A kijelentés megítélése szempontjából nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy a felperesi gazdasági társaság egyszemélyi tulajdonosa a magyar politikai élet markáns szereplője, a ... elnöke, amely párt a kormányzó párt politikai ellenfele.

A felperesi társaság nem közszereplő, de tevékenysége révén - a sokszor szét nem választható - gazdasági-politikai élet aktív részese. A gazdasági társaság saját elhatározásából nyert el pályázat

útján uniós, tehát közpénzből finanszírozott megbízást és végez erre vonatkozóan tanácsadói tevékenységet, így a tevékenysége ezen részét érintő kritikákkal, bírálatokkal szemben tűrési kötelezettsége fokozottabb. A politikai véleménynyilvánítás fókuszában - az Alkotmánybíróság által a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban kifejtettek szerint is - elsősorban maguk a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak, a személyiségvédelem korlátozottsága tehát nem csupán a hivatásszerűen közszereplést vállalók esetén érvényesülő szabály, hiszen a közügyek vitatása adott esetben - a konkrét társadalmi vita erejéig - annál szélesebb személyi kört érinthet.

Ezen körülményeket - a közlés tárgyát, aktualitását, kontextusát, célját figyelembe véve - az állapítható meg, hogy a sérelmezett közlések a közügyek vitatását érintik, amelyek így a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos alapjoga nyújtotta magasabb szintű védelemben részesülnek.

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat értelmében a szólásszabadság különleges védelmet követel akkor, amikor a közügyeket érinti. Az ezekre vonatkozó vélemények ütközésében hangot kapó értékítéletek fokozott alkotmányos védelmet élveznek még akkor is, ha azok esetleg túlzóak, felfokozottak. Az 57/2001. (XII. 5.) AB határozat hangsúlyozza, hogy a véleménynyilvánítás alapjoga előtérben áll és korlátozása csak szűk körben lehetséges olyankor, ha politikai vitáról van szó.

A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban írtak szerint a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes, vagy értéktelen, helyes, vagy helytelen, tiszteletre méltó, vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A közügyekkel összefüggésben megfogalmazott - akár rendkívül éles hangú, vagy támadó - értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás főszabály szerint polgári jogi felelősségre vonásnak sem lehet alapja.

Jelen esetben az alperes részéről egyértelműen politikai véleménynyilvánítás történt, a perbeli közlésekre a politikai vélemény sajátosságai jellemzők. A vita egyik szereplője az alperes, aki politikus, másik szereplője a felperes, amely egy gazdasági társaság ugyan, annak egyszemélyi tulajdonosa ugyanakkor szintén a magyar politikai élet egyik szereplője, akiknek igen széles eszközrendszer, köztük a tömegkommunikáció által biztosított lehetőségek is rendelkezésre állnak az őket érő támadásokkal szemben való védekezésre. Szerepükre figyelemmel számolniuk kell azzal, hogy tetteik a nyilvánosság előtt mérettetnek meg, tűrési kötelezettségük is fokozottabb a tevékenységüket érő, - e vitákban esetenként kellemetlen, éles - támadásokkal szemben.

A PK 12. számú állásfoglalás II. pontjának megfelelően a sérelmezett közlést teljes szövegkörnyezetében vizsgálva - tekintettel az alpereshez intézett kérdés tartalmára is -, megállapítható, hogy az alperes mind az elsőként sérelmezett: „...”, mind a másodikként kifogásolt: „...” közléssel a felperest érintő politikai véleményét fejtette ki egy közérdeklődésre számot tartó, a közpénzek felhasználását érintő vitában. A tényállítás és a vélemény elhatárolásánál pedig nem annak van jelentősége, hogy a közlés kijelentő módban került-e megfogalmazásra, hiszen vélemény tényállításba burkoltan is kifejezhető.

Az alperes által elmondottak a véleménynyilvánítás szabadsága által biztosított határokat nem lépték túl, a sérelmezett közlések nem voltak indokolatlanul bántóak, sértőek, lealázóak, a politikai vitakultúrában bevett stílus és hangnem kereteit az alperes nem lépte át.

Az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK 12. számú állásfoglalás III. pontja szerint véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja, általános személyiségi jogi perekre

vonatkoztatva a jóhírnév megsértésének megállapítását nem indokolja.

A PK 12. számú állásfoglalás III. pontjára utalva kiemeli a másodfokú bíróság, hogy politikai véleménynyilvánításról lévén szó a bírósági eljárás kereteit meghaladja az alperes által kifejtettek megalapozottságának vizsgálata, annak megítélése, hogy az alperesi közlés tartalma helyes, vagy helytelen. Ennek megfelelően nem képezhetette a per tárgyát ... levelének ebből a szempontból történő értékelése, mint ahogy a felperesi társaság tulajdonosa által a pártjának juttatott összegek nagyságának és azok forrásának vizsgálata sem.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesi keresetet teljes egészében elutasította.

A másodfokú döntés eredményeként a felperes teljes körűen pervesztes lett. Ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Pp. 239. §-ának rendelkezéseire is, köteles az alperes részére első- és másodfokú perköltség megfizetésére, melynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján mérlegeléssel állapította meg. Ugyancsak a pervesztes felperes viseli a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2016. december 1.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő